

NOVICE

GLASILO SZDL OKRAJA KOČEVJE

Studijska knjižnica
Mirana Jarcna
novo mesto
Uredja urednika
Odgovorni urednik Jože Košir
List izhaja vsako soboto
Cena 10 din

V KOČEVJU, DNE 19. JANUARJA 1957

OBCNI ZBOR OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA

Delo sindikatov naj bo vsestransko

Letnega običnega zbora Okrajnega sindikalnega sveta Kočevja, ki je bil dne 23. decembra lani, so se udeležili poleg delegatov tudi predstavniki Republiškega sveta sindikatov Slovenije tov. Feliks Razdrih, predsednik OLO tov. Janez Pirnat in predstavniki družbenih in političnih organizacij. Referat o delu sindikalnih organizacij je imel predsednik OSS tov. Feliks Vidmar.

Letni občni zbori sindikalnih podružnic so na splošno dobro uspešni predvsem tam, kjer so upravni odbori podružnic svojo funkcijo opravljali zavestno in zato je podružnica kot celota imela uspehe. Občni zbori so pokazali tudi zelo veliko zanimanje delavcev in uslužbencev za splošno strokovno in politično vzgojo. Posamezne podružnice so že naredile načrt dela. Tako so na primer v Kočevski reki pripravili seminar za predsednike pododborov sindikalnih grup in skupno z upravo podjetja tečaj za strokovno kvalifikacijo delavcev. Pri SGP Zidar so na občnem zboru sindikalne podružnice sprejeli obširen program vzgojnega dela in organizirali predavanja o delavskem samoupravljanju. Tudi na KGP pripravljajo tečaje za pridobitev kvalifikacije kmetijskih in gozdnih delavcev. Sindikalna podružnica v podjetju »Ključavničarstvo« je organizirala gospodinjki tečaj za žene, ki so zaposlene v podjetju.

Da delavsko samoupravljanje v nekaterih podjetjih še ni prišlo do tiste vloge v podjetju, kakor bi moralo, je delna krivda tudi od sindikalnih podružnic. Imamo pa tudi lepe primere medsebojne povezave pri delu kakor na primer v rudniku Kočevje, v nekaterih kmetijskih in gozdnih upravah KGP, kjer imajo obratne delavske svete in pri SGP Zidar. Predvsem v manjših podjetjih čaka sindikalne podružnice še veliko dela, da bodo DS dobili v podjetju pravo mesto.

Ena velikih slabosti sindikalnih podružnic je v tem, da nudijo premajhno pomoč kulturno-prosvetnim društvom ter »Svobodam«. Vedeti moramo, da so to naša delavska društva in jim moramo pri njihovem kulturnem poslanstvu pomagati.

Na občnih zborih so precej govorili o življenjski ravni. Življenjska raven se ne more povečati s povišanjem plač, ampak samo s povečanjem delovne storilnosti. To naj bi tolmacha sindikalne podružnice svojemu članstvu.

Higiensko tehnična zaščita delavcev je eno od važnih vprašanj, kateremu pa so sindikalne podružnice dosedaj posvečale premalo pozornosti. V letu 1956 oz. v 10 mesecih v tem letu, je bilo zaradi nesreč pri delu izgubljenih 12.340 delovnih dni. Sindikalne podružnice naj tudi o tem vodijo več računa. Vse premalo so sindikalne podružnice gledale, kako in v čem naj pomagajo mladinskim organizacijam, katere v nekaterih podjetjih še sploh ne obstajajo, kar je še slabše. Tudi pri delu z mladino se zrcali delo sindikalne podružnice.

Trije jubileji v Ribnici

Zadnje nedeljo pred Novim letom je lovška družina v Ribnici slavila jubilej dveh petdesetletnikov in enega šestdesetletnika — treh svojih lovskih članov in »krstila« štiri nove lovške člane.

Po uspešnem lovu v Veliki gori se je mnogo članov Lovske družine Ribnica sestalo v lovski sobi, kjer ima družina stalno svoje posvete in sestanke.

Pod okrašeno številko »50« je sedel pri mizi nasmejan, ponosen lovec Petek Janez iz Nemške vasi, ki je slavil 50-letnico. Lovska straža ga je že v mladih letih silila v naravo obdruževati divjad in že leta 1934 je vstopil v vrste lovcev — ljubiteljev narave in živili naših gozdov. Poleg njega je bilo pri mizi pripravljeno mesto za lovca Klavs Staneta iz Ljubljane, ki je tudi slavil svojo 50-letnico pa je bil žal zadržan in ni prišel na slavnost.

Svojo 60-letnico je slavil Debeljak Janez (Kramarček) iz Ribnice, ki je sedel na drugi strani mize. Dobro ga poznam kot dobrega lovca in strogega šolskega učitelja. Na vsakem lovskem pohodu ali na sestanku je priljubljen; šaljivo je, družaben in tova-

riški. On je ta dan doživel kar dva dogodka. Poleg jubileja je »fall« na lovu lepo košuto in zato ga je lovsko »šaljivo sodišče« sodilo za prekršek.

Vsem jubilantom iskreno čestitam in jim želimo še mnogo let ter polno lovskega užitka. Tega dne je bil še posebno srečen in uspešen lov v Veliki gori, kjer je ustrelil ca. 135 kg težko košuto lovec Lovšin France iz Koda, Lovsko »šaljivo sodišče« mu je sodilo in ga »lovsko krstilo«. Lovsko »krščenje« so bili še: Henigman Friderik, ki je v septembru 1956 ustrelil jelena, Vanič Boris, ki je letos ustrelil srnjaka in Jesih Jože, ki je tudi ustrelil srnjaka.

Pri slavnosti so sodelovali »ribniški fantje«, ki so zapeli nekaj pesmi. Tov. Vanič Lado in Fegic Bogomir sta jubilantom nazdravila in jim želela še mnogo lovskih užžitkov in še mnogo srečnih let v krogu domačih lovcev.

Z OKRAJNE SKUPSCINE RK V KOČEVJU

Rdeči križ pred novimi nalogami

V drugi polovici decembra preteklega leta je dajal račune o svojem delu OO RK. Skupščine so se udeležili vsi delegati občinskih odborov RK, zastopniki množičnih organizacij in OLO s tov. Janezom Pirnatom na čelu. Skupščini je prisostvoval tudi tov. dr. Ahčin, zastopnik Glavnega odbora RKS.

Linjam, ki poslujejo že v 15 krajih in kjer nudijo mleko 1098 otrokom. Po sklepu, ki je bil sprejet na okrajni skupščini, pa se bo mreža šolskih mlečnih kuhinj razširila tako, da bo zajela vse šole in bodo dobili mleko vsi najpotrebnejši šolarji. Tudi v borbi proti TBC smo dosegli nekaj uspehov, vendar je pa stanje še zelo kritično in bo v tem pogledu treba še veliko storiti.

Nujno bi bilo odpreti v Kočevju in Ribnici mlečne okrepčevalnice, ki bi nudile zdrave brezalkoholne pijače in dobro, ceneno mlečno prehrano. S tem bi odvrnili ljudi od gostiln in pijačevanja. To bi tudi vzgojno vplivalo na našo mladino. Zadnja krvodajalska akcija je za razmere v našem okraju, kjer živi velik del kmečkega prebivalstva, kar lepo uspela, saj je 912 ljudi požrtvovalno in brezplačno oddalo 223 litrov krvi. S to človekoljubnostjo so krvodajalci že marsikomu rešili življenje.

Skupščina je bila živahna, ker so se oglašali k besedi skoraj vsi delegati in so stavili konferenci mnogo predlogov, ki jih bo moral rešiti v tem letu novi odbor.

Rudolf Vrabčič

NAROČNIKOM NOVIC

Naročnikom sporočamo, da je celoletna naročnina Novic ob tedenski izdaji 400 dinarjev, polletna 200 dinarjev. Naročnikom izven pošte Kočevje smo danes priložili poloznico za poravnavo naročnine. Naročnina je plačljiva vnaprej in prosimo naročnike, da poravnajo naročnino po možnosti za vse leto.

Naročnike iz Kočevja pa prosimo, da vplačajo naročnino na upravi lista (tiskarna »Urška« — nasproti okrajne pošte) vsak dan od 10. do 12. ure in si tako prihranijo znesek za poštnino.

Naročnina je le del cene lista, zato prosimo, da jo pravočasno poravnate in si tako zagotovite redno prejemanje lista.

Uprava lista

Karel Pogačnik

Napredek v kmetijstvu - pogoj sa višji standard

Sprejet je zvezni družbeni plan

Na zadnji skupni seji Ljudske skupščine FLRJ so sprejeli zvezni družbeni načrt za leto 1957. Poglejmo torej bolj od blizu tiste postavke, ki se nanašajo na kmetijstvo!

Več kruha in drugih kmetijskih pridelkov v novem letu! To je poglavitna gospodarska naloga, ki jo določa zvezni družbeni plan v kmetijstvu. Vsaj toliko pridelkov, kot jih je bilo v letu 1955, ko je bila pri nas razmeroma dobra letina.

Brez napredka v kmetijstvu prav zares ne moremo pričakovati boljšega življenja za vse naše delovne ljudi, predvsem za delavce v industriji, pred katerimi je prav tako pomembna naloga: povečati delovno storilnost in tako zagotoviti večjo proizvodnost v podjetjih,

kar je tudi edini ključ za povečanje plač in kupne moči našega prebivalstva.

Glejte, kako se organsko povezujejo dolžnosti in pravice našega delavca in kmeta (delavec: večja proizvodnja, boljše plače, več potrebnih sredstev za dostojno življenje — kmet: več pridelati, več dati na trg in dobiti več sredstev za dostojno preživljanje in umno gospodarjenje). Logični zaključek tega je: če bo delavec več zaslužil, bo lahko tudi več kupil — in če bo kmetovalec več pridelal in dal na trg, se bo lahko gospodarsko in življenjsko veliko bolj okrepil.

Vsako leto izdamo pri nas okrog 100 milijonov dolarjev za uvožen pšenico. Kaj bi lahko vse kupili za ta denar: stroje, opremo, surovine, več potrebščin za vse, tudi za kmete... Izdelali bi lahko več vagonov za železniški promet, zgradili ceste, šole, bolnišnice itd. Prav daleč ne bomo prišli — ne

v industriji, ne v drugih gospodarskih panogah — če kmetijstvo ne bo odločno krenilo naprej.

Število prebivalstva v naši državi naglo narašča. Vedno več je lačnih ust, ki terjajo kruha. In spet ni dovolj, če vsako leto dobi zaposlitev toliko ljudi, kolikor se jih rodi. Nič se nam ne bo izboljšalo življenje, če bomo ostali pri sedanjem narodnem dohodku na prebivalca. Še poslabšalo se bo, ker bomo potrebovali več živil, to pa pomeni, da bomo morali več uvažati. Narodni dohodek mora zategadelj vedno naraščati, in sicer bolj kakor narašča število delavcev v industriji. Naraščanje narodnega dohoda v kmetijstvu je še posebej važno, kajti če vas ne bo dajala več pridelkov na trg, bo morala nujno obiti v revščini.

Za uresničenje teh smotrov, ki so določeni v družbenem planu, bo treba uveljaviti niz ukrepov. Investicije. Že dosedaj smo dajali za kmetijstvo milijarde, odslej pa jih bomo dajali še več — ne samo za večje melioracije, cenejša gnojila, Nadaljevanje na 2. strani

PO SVETU

Preko Sinajskega polotoka še vedno počasi napreduje jugoslovanski odred v okviru čet Združenih narodov. Po zasedbi največjega mesta na tem polotoku El Ariba, so naše čete oddaljene še približno 100 km od mesta Gaze, do kamor naj bi prišle v svojem napredovanju še ta mesec. Izraelci se le počasi umikajo. O njihovih odločitvah bo na podlagi resolucije afriško-azijskih držav razpravljala Generalna skupščina Združenih narodov.

Cete Združenih narodov, ki napredujejo preko tega polotoka, so v njegovem južnem delu naletele na popolnoma uničeno egiptovsko vas s preko 500 trupli Egiptčanov, ki so jih Izraelci pobili, ko so zasedali ta polotok.

Borbe v Alžiru zavzemajo vedno hušji značaj. V zadnjem tednu so začeli komandosi alžirskih upornikov vedno močneje napadati alžirska mesta, francoski koloni pa so začeli napadati muslimane in alžirsko prebivalstvo. Pri tem sodelujejo velikokrat tudi pripadniki francoskih oboježenih sil. Francozi dnevno izgubijo po 40 do 60 ljudi. Te dni bo Generalna skupščina razpravljala o Alžiru in Fronta narodne osvoboditve, ki vodi vstajo v Alžiru, je pozvala vse Alžirce na splošno stavko v deželi.

Na meji med majhno arabsko deželo Jemenom in britanskim protektoratom Adenom je v zadnjih tednih prišlo do medsebojnega obračunavanja. Ker so v Jemenu velika nahajališča nafte, ki jih še nihče ne izkorišča, je Anglija začela z vojaškimi operacijami proti tej deželi, da bi jo pokorila. Jemenska vlada je sklenila, da bo poklicala Združene narode na po-

moč, ako napadi angleških čet in letal na njeno ozemlje ne bodo prenehali.

Medtem ko je Anglija zamenjala vodstvo svoje vlade, ker se je staro preveč kompromitiralo, so v Franciji dopolnile volitve v Parizu pokazale, da so izgubile zaupanje množice vse stranke desnice in leve in da so ojačale tako imenovane stranke zmerne centra.

Kljub hudim dogodkom na Madžarskem se v ostalih vzhodnoevropskih državah ni mnogo kaj spremenilo. Etdinole na Poljskem se dogodki razvijajo po poti, ki jo je nakazal in sprejel zadnji plenar Zdržene delavske partije Poljske. 20. januarja bodo volitve v poljski Sejm (parlament). Gomulka se močno trudi, da bi te volitve dale najboljše rezultate in da bi ob enem zajamčile nemoteno rast mlade poljske demokracije.

Pomiritev vzdušja na Madžarskem je omogočila predsedniku vlade Janosu Kadarju, da začne z reševanjem gospodarskih vprašanj dežele, ki so posebno težka zaradi več kot dvomesečnega zastoja v industriji in ostali proizvodnji. Da bi si pomagal iz težkega položaja, je zaprosil predsednik Kadar za pomoč vse ostale socialistične dežele. Naša vlada je sklenila, da pomaga Madžarski s posojilom v višini 2.000.000 dolarjev.

Kitajski predsednik vlade Ču En Laj je obiskal Sovjetsko zvezo ter je imel v Moskvi razgovore o sovjetsko-kitajskih odnosih. Po tem obisku je obiskal prestolnico Poljske, zahodno evropski tisk pa je poročal tudi o tem, da pride po obisku na Poljskem tudi v Jugoslavijo.

Naša trgovinska in gospodarska delegacija je odpotovala v Sovjetsko zvezo, da se s sovjetskimi gospodarskimi strokovnjaki dogovori za trgovinsko izmenjavo za tekoče leto. Trgovinsko-gospodarski sporazum sklenjen za blagovno izmenjavo v letu 1956 je bil skoraj 100 odst. izpolnjen, tako da lahko pričakujemo, da bo trgovinska izmenjava med Sovjetsko zvezo in nami letos večja kakor je bila lani.

Nemci in Angleži so začeli pogajanja o nemškem prispevku Angliji za vzdrževanje angleških vojaških enot in oporišč v Zahodni Nemčiji. Ker Angleži zahtevajo prispevek v nemških markah, je očitno, da želijo Nemcem na ta način zmanjšati možnosti za konkurenco njihove industrije na svetovnem trgu. Angleškimi zahtevam so se v zadnjem času pridružile tudi francoske. Pogajanja so v teku so pa tajna.

Očiščevalna dela na Sueskem prekopu pod vodstvom Združenih narodov dobro napredujejo in strokovnjaki trdijo, da bo v maju letos prekop v celoti ploven.

Da bi razširili trgovinsko zamenjavo, bomo v tekočem letu poslali nekaj trgovskih delegacij v dežele Daljnega vzhoda in Ameriko.

Končno-nova banka

Po dveh licitacijah, ki jih je gradbena inšpekcija razveljavila zaradi nepravilnega postopka, je bila 4. januarja v Ljubljani na seždelu Narodne banke za Slovenijo licitacija za gradnjo novega upravnega poslojpa Narodne banke v Kočevju.

Najnižjo ponudbo je vložilo gradbeno podjetje Zidar, ki je za vsa dela — gradbena, obrtniška in instalaterska — nudilo ceno din 40.628.207.— in s tem zadovoljilo zakonskim pogojem, da je licitacija veljavna in da je veljavna ponudba, če je nižja od predračunske vsote. Podjetje Gradbenik iz Ribnice tej zahtevi ni zadovoljilo in tako bo dela vršilo domače gradbeno podjetje. To podjetje bo izvedlo tudi vse potrebne instalacije.

Palaca banke bo zgrajena ob Ljubljanski cesti poleg gimnazije, kjer sedaj zija neprijetna praznina ob glavni mestni cesti. Zrudi živahne zunanosti bo nova zgradba lep prispevek k ureditvi centra našega mesta kot okrajnega središča.

Zgradba bo imela tudi stanovanjski del. Po sedanjih zamisli bo investitor za stanovanjski del zgradbe Okrajni ljudski odbor Kočevje, za upravni del pa Narodna banka sama. Medtem ko banka že razpolaga s potrebnimi sredstvi za gradnjo, Okrajni ljudski odbor pa še ne, zaenkrat še ne bo sklenjena pogodba za gradnjo. Ker pa je mesto zainteresirano, da do te gradnje čimprej pride, bi bilo treba ukreniti vse potrebno, da bi Okrajni ljudski odbor čimprej zagotovil sredstva, ki so za gradnjo stanovanjskega dela potrebna. Enake, oziroma podobne zgradbe grade že v Trbovljah in Novi Gorici. Gradbeni rok je določen za letošnjo jesen.

Nova zgradba je projektirana precej bogato, v halah in dvoranah so predvidena dela v mavcu, del zgradbe pa je po projektu obložen s kamnitimi ploščami. Ne dvomimo bo to najlepša zgradba v Kočevju in bo prekosila Samski dom.

V sedanje prostore NB pa se bo verjetno vselilo podjetje Avto.

Zunanje politični komentar

Stara garda pod novim vodstvom

Čeprav je po odhodu angleškega ministrskega predsednika na zdraviljen na otok Jamaica večina svetovnega tiska objavila to vest kot pripravo predsednika Edena na umik iz angleškega javnega življenja, je njegov odstop, ki ga po njegovi vrnitvi na vodstvo angleške vlade ni nihče tako hitro pričakoval, vendarle iznenadil ne samo angleško javnost, temveč tudi mnoge dobro obveščene kroge v svetu.

Aktivno je Eden sodeloval v najburnejših dneh novejšega angleške zgodovine. Proslavljal se je s svojim odstopom pred vojno, ker ni soglašal z angleško politiko popuščanja Hitlerju. Med vojno je bil eden najtesnejših sodelavcev predsednika Churchilla, po vojni pa se je izkazal z elastično zunanjo politiko. Prav zaradi zelo aktivne vloge predsednika Edena na ženevski konferenci, kjer je mnogo delal na zblizanju gledišč Vzhoda in Zahoda je bilo toliko bolj nepričakovano, da se je spustil v napad na Egipt.

Vse kaže, da je Eden moral odstopiti ne toliko pod pritiskom domačega javnega mnenja kolikor pod pritiskom lastne stranke, ki je zahtevala, da se propadla politika nadaljuje, vendar pa ne pod vodstvom Edena, ker se je ta preveč kompromitiral. Da je temu res tako, kaže tudi sestava nove angleške vlade. Angleška kraljica je poverila sestavo nove angleške vlade osebnemu prijatelju predsednika Eisenhowerja Macmillanu, očitno z namenom, da bi tako olajšala angleški vladi izgleditev nastalih sporov z Ameriko. Toda zunanji minister v novi vladi je zopet Selwyn Lloyd, ki je kot zunanji minister branil anglofrancosko in vazijo na Egipt pred Varnostnim svetom. V tem pogledu se torej ni ničesar spremenilo. Angleške kolonialistične politike torej nikakor še ni konec.

Laburistična stranka je sicer zahtevala in še zahteva razpis novih volitev, vendar pa je jasno, da konzervativna vlada tega ne bo napravila, ker so njene pozicije bistveno oslabiljene po svedskih dogodkih. Ker poteče mandat sedanje parlamenta šele čez dve leti, bodo konservativci v tem razdobju najprej skušali popraviti politično škodo, ki so jo utrpeli z umikom iz Port Saída in z Naserjevo zmago. Ker so laburisti v manjšini, vedo sami, da ta njihova zahteva ne bo uresničena, ker bodo preglasovani. Vzpostavitev nove konservativne vlade kaže, da je uspešno konservativcem izgladiti nesoglasja, ki so vzvezi s Suezom nastala v njihovi stranki. Iz sestava nove vlade se jasno vidi, da je v konservativni stranki zmagala smer močne roke. Za to smerjo pa stoji sam Churchill.

Med prve skrbi nove vlade spada vzpostavitev boljših odnosov z Združenimi državami. V tem uživa nova vlada celo podporo opozitije, saj je preko newyorške televizijske mreže to svetovalec Amerikancem sam predsednik laburistične stranke Angleje Gaitskell. V angleškem tisku je zelo razširjeno mnenje, da bo moral novi predsednik vlade Macmillan čimprej vzpostaviti osebne stike s predsednikom Eisenhowerjem in da bi tako Angliji koristilo to, da sta si oba predsednika še iz vojnih časov osebna prijatelja. Pišejo, da naj bi ZDA obiskala tudi angleška kraljica. Kljub nasprotnemu stališču ZDA v Sueškem sporu torej popolno prijateljstvo. Ni nobenega dvoma, da so Angležki, ko so podrobneje proučili Eisenhowerjev načrt za pomoč Bliznjemu vzhodu, ugotovili, da je ta za njihove interese zelo nevarna.

RAZPRAVA O STANJU PROMETA V NAŠEM OKRAJU

Motorna vozila v kritičnem stanju

(Nadaljevanje)

Nujna popravila cest III. reda v letu 1957

Na relaciji cest III. reda bi bilo nujno potrebno izvršiti v letu 1957 naslednja dela:

Sodražica—Hrib—Cabar v razdalji 1 km napraviti oporni zid, ki bi znašal ca. 1 milij. dinarjev.

Nujno je, da se postavi od Sodražice do Vagovke zaščitna ograja, ki bo stala ca. 250.000 din.

Na relaciji Kočevje—Koprivnik, na sektorju Onek, bi bilo nujno postaviti ograjo v razdalji 400 m, kar bi stalo 500.000 din.

Doključna dograditev ceste Struge—Vrbovec pa bo stala še 3 milij. din.

Preurediti je treba asfaltno cesto od postaje Kočevje do križišča Rudnik. To bo stalo 1.200.000 din.

V Kočevju je potrebno postaviti novo skladišče in shrambo za cestne stroje, snežne pluge in ostali material, za kar se predvidevajo stroški v znesku 6.000.000 din.

Za popravilo cest III. reda bi potrebovali v letu 1957 najmanj 27.500.000 din.

Pripomniti moramo, da imajo občine v svojih cestnih skladih predvidenih 2.706.000 dinarjev in so jih le nekatere občine izkoristile.

Omeniti moramo, da se je v letu 1956 zgradila nova cesta Struge—Vrbovec, ki je stala 60 milij. din, vendar ta cesta še ni popolnoma gotova.

Predračun Uprave za ceste za leto 1957

A. Dohodki:	din
dotacija OLO	16.000.000
cestni sklad	4.000.000
prispevek republ. sklada	15.000.000
Skupaj	35.000.000

B. Izdatki

a) vzdrževanje cest po pravilo, plače cestarjev, stroški za upravo itd.	20.000.000
b) druga popravila in ureditev cest	15.000.000
skupaj	35.000.000

Uprava za ceste LRS je zagotovila, da se bodo dela na rekonstrukciji ceste Ljubljana—Reka v prihodnjem letu nadaljevala. Omenjena cesta je od Škofljice do Broda neprimerna in nujno potrebna rekonstrukcije; na tej cesti je 1800 metrov podpornih zidov, dasi bi morali biti podporni zidovi vzdolž vse ceste. Poseben problem so cestarji. Veliko cestarjev je kmetov, ki zaradi dela na svojih kmetijah v jutranjih urah ne napravijo dovolj za cestno službo. Ceste niso zamejčene, zato so prepripi s kmeti, zlasti v Osilnici. Most v Ljaldolu se vsako leto obnavlja in podpira. Letno se porabi zanj okoli 3 kub. metre lesa. Za ta denar bi že lahko zgradili betonskega. Tudi telefonski drogovi marsikje ogrožajo promet, saj so ponekod preblizu ceste, zlasti je to nevarno na ovinkih.

Pregled motornih vozil v okraju

	število vozil
tovornih avtomobilov	44
avtobusov	9
osebnih avtomobilov	27
traktor vlačilce	14
poltovorni avto	3
traktor priključek	17
rešilni avto	3
motorna kolesa	65
motorno kolo s prik.	2
gasilski avto	2
skupaj	185

Poleg tega pa po naših cestah vozijo še mnoga druga motorna vozila, da ne omenimo JLA itd. Vozila, ki so registrirana v okra-

Zvezni družbeni plan

Nadaljevanje s 1. strani

boljše seme, škropliva, plemensko živino in stroje, marveč tudi za razvoj kmetijskega solstva (samo izobražen kmetovalec bo lahko izkoristil pridobitve sodobne agrotehnike), raziskovalnih ustanov in predelovalnih obratov, graditev novih tovarn za umetna gnojila itd. Razpoložljiva sredstva pa bo treba tudi pravilno uporabiti in vložiti samo v kmetijstvo. Kaj pomaga, če porečemo: toliko in toliko denarja bomo dali za kmetijstvo, potem pa investicijskih sredstev in namenskih skladov sploh ne uporabimo ali pa jih damo v druge namene!

Z letošnjim družbenim planom je dana solidna materialna podlaga za krepitev našega združništva, ki bo moralo mnogo bolj dosledno izpolnjevati svoje naloge. Prav kmetijske zadruge lahko odločajo o uspehih, saj povezujejo pridelovalce kruha in drugih dobrin. Od pridelovalcev pa je tudi največ odvisno, zato jim je potrebno zagotoviti pogoje, da bodo lahko čimveč pridelali, ne samo zase in družino, marveč tudi za trg. Pridelovalcem bo treba bolj pomagati z delovnimi sredstvi in strokovnostjo, urediti trg in ga vzpodbujati k opravljanju njegovih funkcionalnih nalog. Večji pridelovalni uspehi, obilnejši pridelki in več blaga na trgu — to pa je gnotni temelj kmetijskih združenj.

Pred našim kmetijstvom so letos velike naloge. Za njihovo izpolnitev smo odgovorni vsi — ne samo kmetijski strokovnjaki, združni delavci, načrtovalci in delilci in-

NOV LOKAL

V novem samskem bloku, ki bo dograjen v mesecu juliju in v katerem bo 46 samskih stanovanj, bo tudi moderen trgovski lokal, v katerem boste postreženi z raznovrstnim tehničnim blagom in pohištvo. Torej nova pridobitev.

vesticijskih sredstev, marveč vsi kmetovalci, Sleherni zadržnik in kmetovalec je častno zadolžen, da neposredno sodeluje v tem pomembnem boju za večji kos kruha in boljše življenje vseh delovnih ljudi pri nas.

Knjiga o obdelavi lesa

Površinska obdelava lesa je za kakovost dokončnega izdelka lesne industrije in obrti zelo važna. Naša lesna industrija mora v inozemstvu tekmovali s svojimi izdelki v ceni in kakovosti. Pa tudi doma je prodaja odvisna od teh dveh činiteljev.

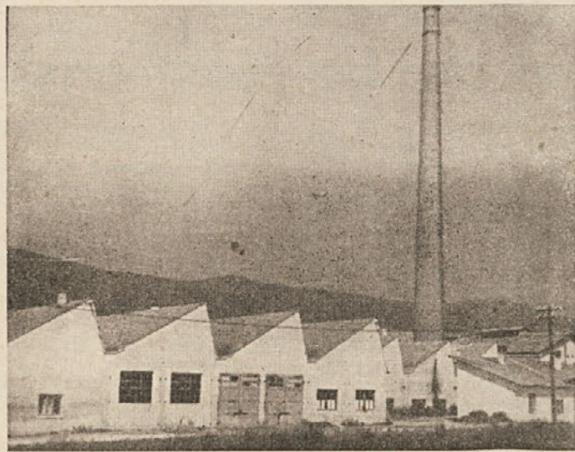
Da pomaga našim proizvajalcem v lesni industriji in obrti, je izdala Založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani knjigo Površinska obdelava lesa, ki jo je napisal strokovnjak, prof. inž. arh. Rado Krevc. Na 300 straneh daje avtor napotke za sestavo in pripravo gradiva za površinsko obdelavo lesa. Slovenci smo doslej imeli le malo takih strokovnih knjig in zaradi tega skuša avtor v tej knjigi seznaniti širši krog strokovnih proizvajalcev in naročajo z gradivom, njegovimi lastnostmi in načinom uporabe. Ta snov je v knjigi obdelana v raznih poglavjih. Gradivo les — Učinek pomožnega gradiva na les — Priprava lesne ploške za površinsko obdelavo lesa — Barvanje lesa — Dvostrana dela — Zaključna dela pri površinski obdelavi lesa — Tehnika dvostranskih del in Obnovitvena dela. Knjigo, ki ima tudi 90 slik, zaključuje razlaga strokovnih izrazov in tehničnih pojmov. Cena knjigi vezani v polplatno je 800 dinarjev.

Knjiga je nujno potrebna vsem, ki delajo v lesni in pohištveni industriji in obrti, arhitektom in sploh vsem, ki se pečajo tudi s površinsko obdelavo lesa. Svet za

ju, so v letu 1955 prevozila 6 milij. 800.000 t/km.

V okraju je po nepopolnih podatkih 12 privatnih avtoprevoznikov, od katerih jih ima po evidenci le 5 obrtno dovoljenje. Ostalih 7 pa baje vozi brez ustreznega obrtnega dovoljenja.

Za 7 od navedenih ObLO vodijo evidenco o prometu ter plačilu prometnega davka in dohodnine. Registrirani avtoprevozniki so plačali skupnosti raznega davka za leto 1955 in 1956 6.527.692 din. (Se nadaljuje)

Kemična tovarna v izgradnji

Šibka elektrika v Kostelu

Vasi, ki ležijo ob Kolpi, so dobile elektriko še v času vojne leta 1944 po zaslugi takratne Gospodarske komisije okrožnega narodnega odbora za Gorski kotar. Kljub primitivni napeljavi je elektrika dobro svetila in ljudje so bili zadovoljni z njo. Po osvoboditvi je bilo treba električno napeljavo na novo urediti in tamkajšnji prebivalci so za to preureditev prispevali precej tisočakov. In vendar nam luč v vaseh Kostelske doline tako slabo sveti, da si moramo poleg elektrike svetitvi tudi s

petrolejkami. Posebno hudo je to za lastnike radijskih sprejemnikov, Le-ti plačajo naročnino, a radio ne da glasu od sebe. Zato obračajo voltaze od 220 V na 150 ali celo na 110 V in šele ob tej voltazi se aparat oglesi. Medtem jakost elektrike nenadoma naraste in takrat je nevarnost za žarnice v radiu in več žarnic je zaradi tega že pregorelo.

V Fari je tudi prosvetni dom z novo dvorano. Zaradi slabe lučine more služiti svojemu namenu tako, kakor bi lahko, če bi bila dobra luč. V Fari se v dijaškem domu dijaki mučijo pri učenju ob tako slabi razsvetljavi.

Ljudje v Kostelski dolini so zelo nezadovoljni s slabo električno razsvetljavo in se vprašujejo, kje je krivda in kdo je odgovoren, da tudi Kostelčani nimajo normalne električne razsvetljave, kakor v ostalih predelih kočevskega okraja. T. B.

GOVEJE MESO - 160 DIN KG

Pretekli mesec so na OZZ v Kočevju razpravljali o odkupu goveje živine. Ugotovili so, da se je stanje klavne živine povečalo, zaradi tega pa odkup živine slabše kvalitete zaostaja. To živino je mogoče odkupovati po nižjih cenah, zato naj bi bila tudi cena temu mesu nižja.

Mesarije v Kočevju so doslej v glavnem prodajale goveje meso po enotnih cenah in sicer po 240 din za kg. V to ceno se je več ali manj vvrščalo tudi meso slabše kakovosti, kar pa ni pravilno in gre v škodo potrošnika. Zato so na Zadržni zvezi sklenili uvesti v Kočevju mesarijo za prodajo mesa slabše kakovosti po nižjih cenah. V mesariji, ki že posluje na Trgu 3. oktobra, je cena za kg mesa zaenkrat določena 160 din za kg, torej 80 din manj kot meso boljše kakovosti.

Gotovo bodo potrošniki ta ukrep sprejeli z zadovoljstvom, ker bodo imeli na izbiro več vrst mesa. Znižanje cene mesa slabše kakovosti bo tudi po svoje prispevalo k izboljšanju življenjskega standarda. LR

Pripomba uredništva: Poznamo mali smo se na Elektro-Kočevje, kjer so nam pojasnili zakaj Kostelčani nimajo prave razsvetljave. Tu so težave z elektriko zato, ker prejemo elektriko s hrvaške strani. Vzrok je tudi v tem, da so ti kraji precej oddaljeni od središč, odkoder prejemo električni tok. Stvar se bo uredila, ko bo dograjen daljnovod Banja Loka-Slavski lazi, ki je že v gradnji.

Mleko brez smetane

Sem uslužbenka in lahko kupim mleko šele v popoldanskih urah. Potrošnja mleka v našem mestu je velika in ga marsikdaj tudi zmanjka. Nekega dne, ko sem bila nekako peta v vrsti, za mano pa še dolg rep čakajočih, je prodajalka povedala, da bo mleka kmalu zmanjkalo. Pri teh besedah, ki so bile za nas kaj slaba novica, sem se upala, da se do takrat, ko pridem na vrsto, še ne bo izpraznil vrč. Tedaj je vstopila najbrž dobra znanka prodajalke. Prodajalka ji prijazno reče: »Gospa, danes boste lahko srečni, če boste dobili mleko tudi z dna.« Ob teh besedah sem takoj razumela, zakaj na mojem mleku ni nikdar smetane, ko se vendar druge pohvalijo, da jo imajo dovolj in še prav lepo.

Naj pripomnim, da uslužbenka presoja človeka po obrazu in če si znan, dobiš nepremešano mleko z vrha transportnega vrča, za ostale pa je dobro mleko »z dna«, kjer je le še malo sledu o maščobi. Zelela bi, da bi se tudi sanitarna inšpekcija kdaj napotila v mlekarino in malo pogledala, kako se delj mleko in v kakšnih okoliščinah. Upam vsaj, da še vedno velja, da dobiš za enak denar enako uslugo. M. S.

Občinski ljudski odbor Kočevje je lani prispeval iz svojih sredstev za gradnjo betonskega mostu v Papežih 780.000 din za elektrifikacijo pa 200.000 din. Tudi vsčani Srebrnikoy so prejeli prispevek občine za gradnjo mostu 120.000 din.

Tudi Osilnica je prejela od Obč. LO Kočevje v lanskem letu lepe denarne prispevke in sicer za nabavo kinoaparature 2.000.000 din, za kinodvorano pa 280.000 din. Prebivalci Fare pa so prejeli od občine za ureditev prosvetnega doma 460.000 din.

Občina Kočevje je lani prispevala za ureditev trgovskih lokalov v mestu okrog 6.000.000 din, kar je lep dokaz, da skrbi ljudska oblast tudi za to panogo gospodarstva. Tudi obrtništvo ni bilo prikrajšano. Obrtne delavnice so dobile od ObLO okrog 8.000.000 din kreditnih sredstev, ki so jih potrošili za povečanje kapacitete in izboljšanje prostorov.

ObLO Kočevje je sprejel sklep, da se letos spomladi začne z gradnjo stanovanjske stavbe v bližini hotela Pugled, v kateri bo 8 dvosobnih stanovanj. Sredstva za omejeno gradnjo so zagotovljena.

V tem letu bo ObLO Kočevje uredil v Starem logu trgovski lokal. Sredstva za ta lokal so na razpolago. Prebivalci Starega loga že dolgo upravičujejo potrebo po trgovskem lokalu v njihovem kraju.

Spomladi bodo začeli z deli za gradnjo novega vodovoda. Zajetje vode bo v Rakitnici pri Ribnici. Nov vodovod bo zgrajen na črti Rakitnica—Kočevje. Kočevje bo z novim vodovodom mnogo pridobilo predvsem pa zdravo pitno vodo.

Svet za gospodarstvo pri ObLO Kočevje je na svoji zadnji seji sprejel predlog ObLO, da se zgradi v tem letu nove delavnice za podjetja »Mizarstvo« »Tapetništvo« in »Pleskarstvo«. Tako pričakujemo, da bo Kočevje že letos dobilo nove, potrebne delavnice. Svet je tudi predlagal, da se ustanovi uslužnostno podjetje »Remont«.

Občinski ljudski odbor Kočevje je na svoji seji dne 29. decembra lani odobril sredstva v znesku 200.000 din za ureditev krpalnice in likalnice, kasneje pa bo tu tudi pralnica. Dodelili so tudi šivalni stroj in nekaj drugega inventarja.

Občinski ljudski odbor Kočevje je investiral za gradnjo jezua na Rinži v lanskem letu 3.200.000 dinarjev. Jez je že dograjen. Za obrambni zid na Rinži pa je bilo vloženo 2.100.000 din. Za nadaljnjo ureditev obrambnega zidu in za najnujnejše čiščenje Rinže pa bi bilo potrebno še približno 5 milij. din. Treba bi bilo urediti tudi kanalizacijo na drugi strani jezua ob Rinži, kamor bi se stekala umazanja in drugi odpadki.

LES - NAŠE BOGASTVO

(Nadaljevanje)

Večkrat slišimo govorice, da je naš okraj izrazito gozdarski, z najlepšimi in najbolj pestrimi slovenskimi gozdovi ter dobrimi rastiščnimi pogoji. V resnici bi se naš okraj s svojim gozdnim gospodarstvom lahko uvrstil med najboljše. Po podatkih okrajne statistike je od skupne površine 123.468 ha 68.090 ali 55,1 odst. gozdov. Ni nas treba posebej opozarjati, da potrebo po lesu iz dneva v dan in iz leta v leto naraščajo. Človeštvo se naglo množi in razvija. Vedno več potrebuje tudi gozdnih sortimentov, ki so mu v marsičem nenadomestljivi. Poleg tega gozd proizvajajo ogromne količine kisika, ki je neobhodno potreben vsem živim bitjem za življenje. Gozd daje lepoto in bogastvo pokrajini, varuje tla pred izpiranjem, zadržuje vodo in viago ter vpliva na urejanje vodnega režima. V nešteth

vojnih stiskah pa je bil gozd najvažnejše zavetišče človeka, a po vojnih katastrofah njegov najboljši zaveznik in prijatelj, ker mu je dal na razpolago svoje zlate rezerve.

Spomnimo se le na naše težave v prvih povojnih letih ko smo obnavljali našo deželo, ki so jo popolnoma razdelali fašistični osvajalci in na težave v letih politično-ekonomskega pritiska s strani vzhodnih dežel po sporu z Informbirom. Mir nas ni tedaj prav gozd s svojimi zalogami podprl in nam pomagal, da nismo imeli še večjih težav? Da! Tudi to pot je bila njegova materialna pomoč velike važnosti. Zdjaj ko smo si že nekoliko opomogli, pa smo dolžni, da pomagamo zceliti rane, ki smo jih gozdu prizadejali in mu omogočimo neovirano življenje.

Prva hrana človeku so bili gozdni plodovi. Prvo človeško orož-

je in orodje je bilo iz lesa. Iz lesa si je človek napravil splav, stajo, bivališče in podobno. Navzile velikemu izkoriščanju kovin in drugega materiala je les še vedno za obstoj človeštva, kulture in civilizacije nepogrešljiv in splošen napredek človeštva je v veliki meri odvisen od gozda in njegovih proizvodov.

Les človeka spremlja skozi vse življenje. Od zibelke, preko igrač in lesenih žlic, preko stavev in bivališč, šolskih klopi, pohištva in drv za kurjavo, do papirja, umetnih tkanin in mrtvaške kerste.

Napredek tehnike odkriva cele vrste novih tehnoloških postopkov za predelavo lesa in ogromno novih proizvodov se v novejšem času izdeluje iz njega. Ob pravilnem in večjem izkoriščanju naravnih možnosti lahko zelo povečamo in izboljšamo našo gozdno proizvodnjo.

Tako si lahko za prihodnost zagotovimo poljubne količine lesa, kar je še posebej važno za bodočo generacije, saj vemo, da se ručne zaloge izčrpavajo, a se ne obnavljajo.

S sedanjim stanjem naših gozdov še zdaleč ne moremo biti zadovoljni. Dolžni smo delati za izboljšanje in postopno dviganje našega gozdnega gospodarstva, ne glede na lastništvo.

Kako prav je imel Karl Marks, ko je nenehno poudarjal in večkrat zapisal, da je sedanja generacija dolžna pustiti prihodnji več, kakor je sama sprejela od prejšnje. In da bi tudi naše gozdove naslednji generaciji zapustili boljše, zato se ni mogoče ozirati na različna mnenja posameznikov, če le-ta niso v skladu z družbenimi in gozdno gospodarskimi cilji, pač pa moramo ravnati v skladu z napredkom in splošnimi interesi delovnih ljudi in naše dežele kot celote. Proizvodno zmogljivost gozdov moramo nenehno krepiti in dvigati; s tem bomo povečali lesne zaloge in vsakoletni prirastek, kar nam bo omogočilo postopno doseganje večjega poseka in dohodkov. Vsestransko si moramo prizadevati, da dosežemo ustrezne višje, strukture in rastiščnim pogojem primerne porazdelitve les-

nih mas najvrednejših vrst gozdnega drevoja, ki imajo pri nas ugodno rastišče.

Kakor smo se že seznanili, odpade na gozdne površine 55,1 odst. ali 68.090 ha od 123.468 ha celotne zemljiške površine. Sicer nam katastrski pregled daje nekoliko drugačno sliko, ker so se v zadnjih letih ali desetletjih gozdne površine precej razširile na račun ostalih površin. Po podatkih Okrajne uprave za gozdarstvo imamo v sedanjem okraju Kočevje 57.443 ha obrasle in 4554 ha neobrasle gozdne površine. Od tega je 3315 ha planin, ki so v glavnem lastni na obkolpskih kmetov. V našem okraju verjetno nimamo boljšega rastišča za gojitev nasadov črnega bora, kakor je ravno kolpsko počboje. Ni dolgo tega, kar so tu izginili zelo lepi in znani borovi gozdovi (Bosiljva loka). Sedaj je tu in tam še raste skupina borovih dreves, zlasti na Čecicanah, ki se je izognila sekiri in požaru, ki je tu često razsajal.

Po podatkih, ki nam jih je dala na razpolago OUG, odpade na dr-

žavne gozdove 31.659 ha ali 51 odst. in na zasebne 30.338 ha ali 49 odst. celote. Okrajna statistika nam prikazuje že za 6093 ha večjo gozdno površino. Povsem verjetno pa je dejansko stanje stvarne gozdne površine sedaj še večje, toda nad tem nimamo točnega pregleda.

Iz dohodkov dela v gozdarstvu in lesni industriji se v našem okraju preživlja nad četrtino vsega prebivalstva. V tej panogi je narodni dohodek v letu 1954 (poznejši podatki nimamo) znašal 25,2 odst. S postranskimi gozdniimi sortimenti, suho robo, obrtno predelavo lesa ipd. pa bi bili ti podatki znatno večji.

Splošno znano je, da se naši gozdovi prekomerno sekajo že več kot sto let. Lesne zaloge so polagoma upadale in s tem je upadel tudi prirastek. Po taksacijskih podatkih so te zaloge v letu 1947 znašale 111 milijonov kub. metrov — v letu 1951, ko je bila izvedena druga inventarizacija, pa le 89 milijonov kub. metrov.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Množično sankanje v Kočevju

NA STARTU 104 TEKMOVALCI

REKORD PROGE: 32,114 KM/HKLUNOVA KRMLINA ČETVERKA

Nedeljsko prvenstvo Kočevja v sankanju je preselilo vsa pričakovanja. Cele 3 ure so se drug za drugim spuščali po »Prvi cesti« sankalci v borbi za naslov kočevskega prvaka. 104 tekmovalci od cicibanov, pionirjev, mladincev pa tja do članov so 123-krat startali in s tem postavili edinstven rekord v množičnosti.

Tekmovanje, ki ga je priredil Partizan, je obsegalo tri discipline: posamezno navadne sanke, dvojne spete sanke in krmilne sanke. Spete dvojke ali po domače »kuplanje« je tradicionalna kočevska disciplina, pri kateri oba tekmovalca ležita vsak na svojih sanah, pri tem pa se zadnji drži za prve sani in jih vodi. Na ta način se doseže dosti večja hitrost kot v vožnji posamezno, je pa seveda tudi bolj nevarno.

Kočevska originalnost so tudi krmilne sanke, imenovane »lenkarce«, katerih tipični predstavnik so Klunove štirideske. Večja varnost, hitrost in užitek v vožnji so poseben razlog, da se gradnji teh sank posveti več pozornosti kot do sedaj.

Najvidnejša pojava tega prvenstva je bil brez dvoma član Franc Matejko. Zmagal je posamezno in v spetih dvojkah s takim naskokom, da je žel občudovanje vseh prisotnih. V spetih dvojkah sta

Proga je bila dolga 1000 metrov, le cicibanom ni bilo treba zvoziati zadnjega težkega ovinka. Ta del »Prve ceste« je idealno sankališče, ker v prvem delu ni prestrmo, ledeni zadnji ovinek pri Kramariču pa je težak izpit obvladovanja sani, posebno če te drivijo s hitrostjo 40 km ali pogosto še hitreje.

REZULTATI
Posamezniki

Cicibani (17 tekmovalcev): 1. Pavuna Drago 3:02,1, 2. Ogarc Darinko, 3. Helmiš Miško.

Cicibani (5): 1. Fabjan Metka 2:54,8, 2. Pirč Rezika, 3. Jeriha Duška.

Pionirji (38): 1. Leskovšek Bogo 2:38,8, 2. Burja Jože, 3. Leskovšek Srečko, 4. Štrumbelj Dušan, 5. Malnar Ivan.

Pionirke (7): 1. Gregorjanec Evgelija 3:07,9, 2. Derenda Nada, 3. Rudolf Elica.

STRELSTVO V STARI CERKVI

Tudi pri nas v Stari cerkvi imamo strelsko družino. Ustanovljena je bila v juniju lani, pobudo za ustanovitev pa je dal tov. Milan Valentinčič in vaški odbor ZB NOV. Od ustanovitve pa do danes je dosegla strelska družina že lepe uspehe. S pomočjo množičnih in ostalih organizacij ter ObLO Kočevje smo zbrali toliko denarnih sredstev, da smo kupili 3 puške. Poleg zračnih, imamo tudi nekaj vojaških pušk.

Imeli smo več vaj z zračnimi puškami in pri tem so tekmovalci dosegli lepe rezultate. Tudi pri vajah z vojaškimi puškami so bili doseženi lepi uspehi. Naj omenim, da nameravamo spomladu urediti novo strelišče na zemljišču, ki nam ga je podarilo podjetje KGP Kočevje.

Naša strelska družina, ki nosi naslov »Rog«, šteje sedaj že okrog 70 članov, pričakujemo pa, da se bo število strelcev še dvignilo. Na občnem zboru strelske družine, ki bo v kratkem, pa bomo izbrali in odbor tiste, ki so se pri dosedanjem delu posebno izkazali in so skrbeli za napredek strelstva v Stari cerkvi. — Novak Ivan, Konca vas 11, Stara cerkev.

SPORTNE NOVICE

Na prvi seji Dolenjske smučarske podzveze so se lotili predvsem reševanja organizacijskih zadev, kot so: zagotovitev finančnih sredstev, preskrba prostorov podzveze in aktivnost posameznih članov upravnega odbora.

Aktivni profesorji in učitelji za telesno vzgojo iz okraja Kočevje je izvolil tov. Saša Bižala iz Kočevja za svojega prvega predsednika.

Mladinci (7): 1. Vidoševič Marinko 2:37,5, 2. Mrhar Ivan, 3. Kocjančič Milan.

Člani (9): 1. Matejko Franc 2:16,2, 2. Vidmar Bogo, 3. Hočevvar Lojze.

Članice (7): 1. Dermič Lea 2:50,2, 2. Oberstar Marija, 3. Helmiš Marinka.

Dvojne spete sanke

Cicibani (8): 1. Bižal-Jerše 2:38,8, 2. Škulj-Žegarac, 3. Derenda-Lorbar.

Pionirji (10): 1. Kolar-Klarič 2:11,8, 2. Zagar-Einsiedler, 3. Čuk -Povh.

Mladinci (2): 1. Kocjančič-Mrhar 2:11,0, 2. Dreflak-Vidoševič.

Člani (5): 1. Matejko-Hočevvar 1:53,4, 2. Vidmar-Ferderber, 3. Rovani-Bižal.

Krmilne sanke

Članj — krmilne četverke (po 2 vožnji): 1. Klun I., Rovani, Klun A., Oražem 1:52,2 in 1:52,1, 2. Janežič, Pirnar, Errath, Andoljšek.

Člani — krmilne četverke: 1. Sercer-Fabjan 2:01,3, 2. Klun I.-Klun A., 3. Janežič-Pirnar.

Er-

Priznanje športnikom v Ribnici

V sredo 9. januarja je bil v Ribnici 51. redni letni občni zbor TVD Partizana Ribnica. Na zboru so pregledali delo in uspehe ter nakazali smernice za bodoči razvoj in razširitev telesne vzgoje v Ribniški dolini. Zbor je imenoval častne članke, ki so v 50 letih največ prispevali za telesno vzgojno razmah in so s svojim delom lahko za zgled sedanjim in bodočim rodovom. V nadaljevanju objavljamo zahvale imenovanih častnih članov, o občnem zboru pa bomo obširneje poročali v naslednji številki.

Na letošnjem občnem zboru Partizana Ribnica so bila podeljena najvišja društvena priznanja — imenovanje za častne članke — naslednjim zaslužnim tovarišem:

dr. Janezu Oražmu
Ivanu Klun
Filipu Peterlin
Rudolfu Petrič
Janezu Debeljak in
Anki Debeljak.

Kako so se imenovani čutili ob visokem priznanju, nam je dokaz njihova zahvala, ki jo v celoti objavljamo. S tem so ti veterani dokazali še enkrat, da so bili vedno neutrudljivi borci za telesno vzgojo ter jih je s tem tudi postaviti za zgled sedanjim rodovom in njihovim staršem. Njihova zahvala se glasi:

»Dragi tovariši! Priznati moram, da me je imenovanje za častnega člana društva Partizan v

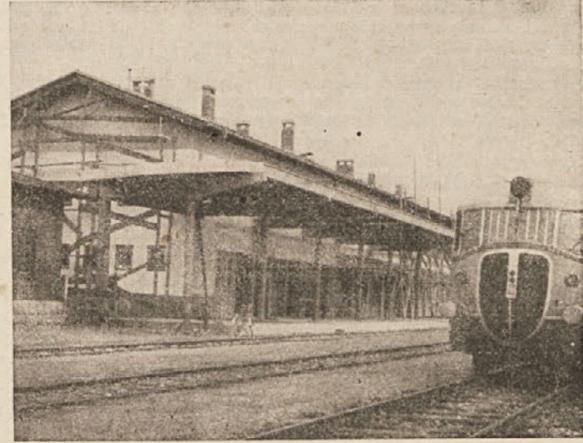
»Prodaja vozniških kart pol ure pred odhodom vlaka«. »Pripravite drobšč« in vrsto takih napisov vidite pred železniškimi blagajnam. Če pa pogledamo, kako ti napisii vplivajo na potnike, vidimo, da prihajajo potniki k potniški blagajni postaje Kočevje 10 do 15 minut pred odhodom vlaka in še ti večinoma brez potrebnega drobšča. Cenik vozniških kart visi v neposredni bližini potniške blagajne in ko bi potnik med čakanjem na vozno karto pogledal na ta cenik, bi si lahko do takrat, da pride na vrsto, pripravil potreben denar za nabavo vozne karte.

Se hujša gneča je ob sobotah in v dnevih pred prazniki. V takih dnevih je blagajna odprta tudi 2 uri pred odhodom vlaka, toda le malo potnikov je, ki si nabavijo vozno karto o pravem času. Tudi z novejšo odredbo se le malokdo okoristi, namreč da si potnik lahko nabavi vozno karto 7 dni vnaprej v predprodaji, ki je vsak dan med 8. in 12. in med 14. in 18. uro, razen v času, ko je blagajna odprta pred odhodom potniških vlakov.

Nekaj časa smo odpravljali potniške vlake z zamudami, ker potnikov ni bilo mogoče o pravem času odpraviti iz zgoraj navedenih razlogov in so se taki potniki od-

pravljali v vlaku brez predpisanih doplačil. Potniški promet pa zahteva, da smo te olajšave ukinili in zato morajo vsi potniki, ki niso odpravljani pri potniški blagajni, nabaviti vozno karto v vlaku s predpisanim doplačilom od 100 do imajo stalni postanek na železniški postaji.

Nabava vozne karte v vlaku z doplačilom marsikomu ni všeč in se zato neupravičeno razburja in grozi ali pa se celo dejansko loti spevodnika. Tak potnik pa ne

Železniška postaja Kočevje

200 din, ne glede na relacijo. V tem slučaju so edina izjema potniki, ki prispejo z avtobusi, navedenimi v vozno-redni knjižici in ki

pomislil, da je njegova osebna napaka, če si ni pravočasno nabavil vozovnice in da sprevoznik v vlaku izvršuje samo svojo dolžnost.

KAJ BI SE ZGODILO, ČE BI KOČEVSKI VLAK VOZIL PO DOLOČENEM REDU?

— Železničarji bi bili res plačani za svoj trud, ki ga vložijo za udobnost potnikov.

— čakalnice, peroni in razni drugi pripomočki za udobnost delovnih ljudi bi imeli daljšo življenjsko dobo in bili vedno v redu.

— napis nad blagajniškim okencem bi prišel do svojega izraza (blagajne se odpro pol ure pred odhodom vlaka).

— kritiziranje, nervoza, kletev, zamera in upravičeno godrnjanje na račun železničarjev bi se spremenilo v veselo kramljanje.

— anarhija v voznem redu bi bila odpravljena in bi ta dobil tudi svoj prav.

— v časopisu bi čitali »brzina, udobnost, varnost in točnost je na kočevskem vlaku« — »potniki, poslušajte se«.

Železniški predpisi predvidevajo, da potnik nima več pravice zahtevati vozne karte 5 min. pred odhodom vlaka.

Razumemo, da imajo potniki tudi svoje težave, posebno matere z otroci, toda postaja jih ne more upoštevati, če hočemo imeti reden promet.

Omenimo naj še predpis, ki prepoveduje zadrževanje potnikov brez vozniških kart v vlakih. Dnevno se dogaja, da se razni spremljevalci potnikov zadržujejo do njihovega odhoda v vlaku in ko se prične vlak že premikati, šele tedaj izstopajo ali vstopajo in ne pomislijo, da so tedaj v življenjski nevarnosti.

Smatram za potrebno, da napišem teh par vrstic v pojasnilo in razmišljanje vsem tistim potnikom, ki prihajajo na postajo z zamudo, da ne bi delali težav železniškemu osebju, kajti njihova služba je itak že dovolj težka.

Skočič Marcel

Prva nagrada v Ortnek

Gotovo ste že radovedni, vsaj tisti, ki ste poslali Novicam novoletno križanko, komu je zreb razdelil lepe nagrade, ki jih je tokrat prispevala trgovina »Prehrana« Kočevje. Komisija, ki so jo sestavljali Matija Cetinski, Alojz Skender in Sonja Košir, je bila prisotna, ko je muhasti zreb takole razdelil nagrade:

1. nagrada, 20 kg sladkorja, gre tokrat v Ortnek, prejme pa jo Andoljšek Lado, Ortnek 19.
2. nagrada, 20 kg o. g. moke, prejme Lesar Nežka, Loški potok.
3. nagrada, 15 kg riža, prejme Campa Vida, Sodražica 97.
4. nagrada, 10 kg testenin, Volk Ivanka, Kolodvorska 2, Kočevje.
5. nagrada, 2 steklenici jedilnega olja, Samsa Jakob, Velike Lašče 53.
6. nagrada, 2 kg dom. masti, Kosi Vika, OLO Kočevje.
7. nagrada, 2 kg rozin, Henigman Dušan, Dolenja vas 104.
8. nagrada, 1 liter vanili liker,

Damše Ludvik, Ljubljanska 5, Kočevje.

9. nagrada, 1 liter ruma, Rojec Marjeta, »Mizar« Kočevje.

10. nagrada, 1 doza bonbonov »Vesna«, Rifel Dušan, Kolodvorska 12, Kočevje.

11. nagrada, 1 kg boljše salame, Kajfež Metka, Roška cesta, Kočevje.

12. nagrada, 1 liter stare slivovke, Ančič Jože, Celje, Malgačeva ul., Novi blok.

13. nagrada, 1 zavoj napolitank, Vardijan Zinka, »Singer«, Rijeka.

14. nagrada, 2 kg pomaranč, Ilc Francka, Gorenja vas 31, Ribnica.

15. nagrada, 1 liter konjaka, Bižal Ana, Trg Svobode 18, Kočevje.

16. nagrada, 1 bonbonjera, Škrabec Franc, Ribnica 158.

17. nagrada, 2 dozi fig. džema, Kopitar Borut, Podgorica ul. 1, Kočevje.

18. nagrada, 1 liter fruškorog, bisera, Samsa Bogomir, Velike Lašče.

19. nagrada, 2 zavoja sira, Kromar Marija, Prigorica 74, pošta Dolenja vas.

20. nagrada, 100 cigaret (Morava), Resinovič Pavla, učiteljica Stara cerkev.

Srečnim dobitnikom čestitamo.

Da boste v bodoče pri reševanju križank bolj pazljivi, objavljamo še imena tistih, ki so bili sicer izžebani, vendar niso meli križank pravilno rešenih. Tako se je izmuznila 4. nagrada Ožura Majdi iz Osilnice, ki je napisala namesto sle — sla. Za 6. nagrado je bila izžrebana Šega Angela, Globel 31, Sodražica. Namesto k je napisala g. Andoljšek Marija, »Zidar« Kočevje je zamudila 7. nagrado, ker je napisala namesto beta — kata. Tudi 8. nagrada je bila lepa, vendar jo Babič Olga ne bo prejela.

Nadalje so bili izžrebani tudi naslednji, a nagrad ne bodo prejeli, ker so križanko napačno rešili: Smolčič Igor, Kočevje, Kolodvorska 13; Šmalc Viktor, Zlebič; Zakrajšek Francka, Kočevje, Podgorica; Kramar Marija, Kočevje, Ljubljanska 7; Ribič Marija, Dolna Briga; Peček Anton, Mladika, zdravilišče Topolišča; Sek Jože, Ribnica 138; Troha Marija, Kočevje; Jane Ivanca, Kočevje; Zelnik Pavle, trg. Grmada, Velike Lašče; Lesar Rozika, Vinice in Kokoč Otmar, postaja LM Kočevje.

Vsem tistim, ki jih tokrat ni poiskala sreča pa želimo, da bi imeli drugič več uspeha. Izžrebane reševalce prosimo, da se do 25. januarja oglašijo na upravi »Novice«, kjer bodo dobili potrdilo za dvig nagrade pri trgovskem podjetju »Prehrana« Kočevje.

REKORDI 1 KM PROGE

Posamezniki:
Franc Matejko
2:16,2 (26,431 km/h)

Spete dvojke:
Franc Matejko, Lojze Hočevvar
1:53,4 (31,657 km/h)

Krmilne dvojke:
krm. Tone Sercer, Anton Fabjan 2:01,3 (29,678 km/h)

Krmilne četverke:
krmar Roman Rovani, Andrej Klun, Dušan Oražem, Ivan Klun 1:52,1 (32,114 km/h)

pustila skupno z Lojzetom Hočevvarjem po času za sabo celo vse krmilne sani, z izjemo Klunove četverke, ki je dvakrat zabeležila najboljši čas in v drugem teku pod vodstvom krmarja Romana Rovana postavila prvi službeno izmerjeni rekord proge.

Zelo lepo vožnjo sta pokazala pri krmilnih dvojkah veterana Tone Sercer in Anton Fabjan. Dobro so se odrezala tudi naša dekleta, Metka Fabjanova je pustila pri cicibanih za sabo vse fante, članica Lea Dermičeva pa je pustila za sabo več kot pol čulanov!

Vse tekmovalce je držila ista lastnost: izredna borbenost. Eden tekmovalcev je v težkem zadnjem ovinku pri Kramariču zdrobil sani, toda ni odnehal, pograbil jih je ter v teku zdrvel skozi cilj.

OBVESTILA

KOČEVJE

Rodile so: Valda Rozalija, tekstilna delavka iz Trate 19 — dečka Franca; Levstek Ivana, tekstilna delavka iz Salke vasi 92 — deklico Branko; Mišmaš Marija, gospodinja iz Zeljn 22 — dečka Martina; Ivanc Terezija, gospodinja iz Koprivnika — dečka Cirila; Metelko Ivanka iz Sapnika 3 — dečka Marjana; Štimac Elvira, gospodinja iz »Kočevske Reke« — dečka Borisa; Šmajcelj Ana, gospodinja iz Novih Lazov — dečka Franceta.

Srečnim mamicam čestitamo! Umrli so: Magdič Franc, upokojenec iz Kočevja, Rožna ulica 7, star 64 let; Rajer Jože, invalid iz Kočevja Rudnik 33 — star 83 let; Germuth Marija, gospodinja iz Koprivnika 9 — stara 76 let; Kovač Franjo, upokojeni gozdni delavec iz Nemške loke 2 — star 61 let.

SODRAŽICA

Poročili so se: Štupica Alojz, strugarski pomočnik iz Sodražice 123 in Arko Vida, delavka iz Sodražice 143.

Čestitamo! Umrli so: Zajc Franc, otrok iz Jelovca 4 — star 6 mesecev; Vesel Pavla, kmetica iz Sodražice 228 — stara 87 let.

VELIKE LAŠČE

Rodila je: Novak Angela, gospodinja iz Turjaka — dečka Jerneja. — Srečni mamic čestitamo! Umrli so: Korošec Marija, kmetovalka iz Građeža — stara 48

let; Znidaršič Marjeta, kmečka delavka iz Medvejaka — stara 56 let.

PREDGRAD

Rodile so: Barič Antonija, knjigovodkinja iz Starega trga 2 — dečka Dušana; Primič Cvetka, gospodinja iz Lazov 8 — hčerko Francko; Šterk Katarina, gospodinja iz Kovače vasi 6 — hčerko Eriko.

Srečnim mamicam čestitamo! Umrli so: Fugina Marko, kmetovalec iz Starega trga 12 — star 79 let.

DOBREPOLJE

Umrli so: Hiti Franciška, gospodinja s pomočnica iz Ponikev 72 — stara 60 let.

KRONIKA NESREČ

Novak Marija, gospodinja iz Kočevja, Reška 4 si je odsekala ka-

zalec leve roke; Tomšič Marija, delavka na lesnem obratu, si je pri zabijanju žebeljev poškodovala levo roko; Robida Kristina, delavka na KGP iz Kočevja, Roška 11 se je pri delu poškodovala; Jelovec Slavka, delavka na rudniku iz Trdnjave 28 si je poškodovala levo roko; Kunc Andrejček, otrok iz Mahovnika si je pri sankanju poškodoval oko; Andoljšek Mirko, delavec v podjetju »Ključavničarstvo« se je pri delu urezal v desno roko; Cvetko Saša, otrok iz Kočevja, Vrstne hiše 2 se je s sekuro vseknil v nogo; Jurček Ernest, delavec iz Mlake se je pri delu poškodoval; Gorc Jože, delavec pri »Snagi« si je pri prevozu poškodoval nogo; Kersnič Anton, otrok iz Kočevja si je pri padcu poškodoval po telesu; Curl Ivan, otrok iz Dolge vasi si je s sekuro poškodoval desno koleno.

OBJAVE

OBJAVA

Tovariši, ki imajo legitimacije za posebno vožnjo nosilcev Partizanske spomenice 1941 se pozivajo, da jih predložijo železniški postaji Kočevje zaradi podaljšanja za leto 1957. Rok je do 25. januarja t. l.

Ta objava velja samo za tiste, ki stanujejo v okolišju postaje Kočevje.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 18. do 20. jan. ameriški film »Ukročenatroglavka«, 20. jan. ob 10. uri mladinski film »V dolni bobrove«, 23. in 24. jan. jugoslovanski film »Zenica«, 25. in 27. jan. ameriški barvni film »Mirni človek«.

SVOBODA, Rudnik: 19. in 20. jan. avstrijski film »Zemlja smehljajca«, 26. in 27. jan. ameriški film »Gola džungla«.

SODRAŽICA: 19. in 20. ame-

riški film »Ni malih grehov«, 26. in 27. jan. ameriški film »Skrivnostno življenje W. M.«.

DOBREPOLJE: 19. in 20. jan. švedski film »Plesala je eno samo poletje«, 26. in 27. jan. ameriški film »Beneški tate«.

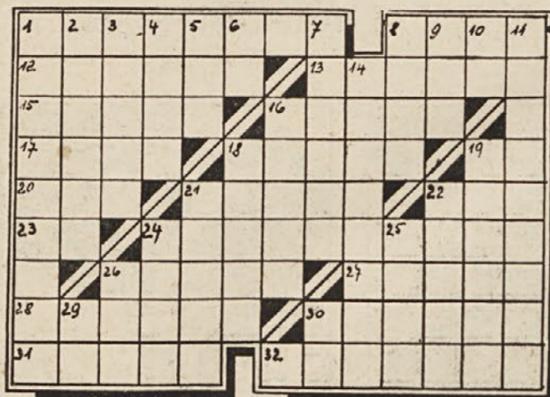
LOŠKI POTOK: 19. in 20. jan. francoski film »Ideale«, 26. in 27. jan. slovenski film »Trenutki odločitve«.

DEŽURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto 19. jan. od 8. do 12. in od 14. do 17. ure v Kočevju trgovina »Preiskrba« Kočevje (poslov. Bauer), v Ribnici pa trgovina »Prehrana« Ribnica.

V soboto 26. jan. od 8. do 12. in od 14. do 17. ure v Kočevju trgovina »Specerija« Kočevje (poslovodja Ozunovič), v Ribnici pa trgovina z mešanim blagom Kmetijske zadruge Ribnica.

Križanka „Šolske počitnice“

Vodoravno: 1. študent, ki je naredil zrelostni izpit v gimnaziji, 8. kulturna ustanova, kjer se vzgajajo naši najmlajši; 12. pripravna, stroj, 13. lehica, 15. mračen, temen, 16. nemočen človek, slabič, nič, 17. zemeljski plin, 18. dan v tednu, 19. kratica za »Strelska družina«, 20. pokoj, tišina, 21. ne novo, rabljeno, 22. očka v narečju, 23. arabski žrebec, 24. priznam komu naslov doktorja na univerzi, 26. zaponka, 27. Obri, 28. izgovoriti, spregovoriti, 30. časovni prislov (osorej), 31. šolska potrebščina, 32. nasprotno od pravice.

Navpično: 1. učitelj enega glavnih predmetov na vseh šolah, 2. slast do jedi, tek, 3. živinska staja po planinah, 4. hiter, brz, 5. zgođen, 6. kot 23. vodoravno, 7. biko-borec, 8. vrsta kuriva (kopljejo ga na ljubljanskem barju), 9. osebni zaimek (ž. sp.), 11. prislov, 13. visoka kulturna ustanova, 14. praznovati god, 16. slabo blago, 18. v obliki stožca zloženo seno (množina), 19. star človek, 21. veselje in zadovoljstvo, 22. dolgorepi papigi, 24. časovni prislov (prej), 25. narejen iz ive, 26. prislov (baje, menda), 29. začetnici kraja pri Mojstrani, 30. oratev.

Iz naših krajev

Kolpska dolina potrebuje zdravnika

Za bivše občine Fara, Banja loka in Osilnica je bilo že v času bivše Jugoslavije osnovano zdravstveno okrožje s stalnim okrožnim zdravnikom s sedežem v Petrinji. Tudi sedaj obstaja zdravstvena postaja v Petrinji in v Banja loki z medicinskimi sestrami, toda stalnega zdravnika še danes nimamo. Zdravniki iz Kočevja enkrat tedensko ob določenih dneh obiščejo navedene postaje in tu nudijo bolnikom zdravniško pomoč.

Danes to ambulantno zdravljenje bolnikov več ne zadostuje, ker je znano, da se ljudje danes bolj obračajo za pomoč v boleznih k zdravnikom, kakor nekdanj. Tudi mladega zdravniškega naraščaja imamo danes že precej in bi bilo nujno potrebno, da se v tem zdravstvenem okrožju čimprej nastavi stalni zdravnik, ki bi bil ljudstvu na razpolago ob vsaki priliki in ob vsakem času.

Mnogo naših ljudi danes še ved-

no išče zdravniške pomoči v bližnjih Delnicah ali celo na Reki in si s tem dela nepotrebne stroške, znano pa je, da so prej, dokler je bil zdravnik v Petrinji vsi prebivalci obkolpskih hrvaških vasi iskali pomoči le pri tem zdravniku.

Prepričani smo, da se bo mesto stalnega zdravnika v Kostelu čimprej razpisalo in da bo zdravnik kmalu imenovan.

Kostelec

Darovana kri je rešila življenje

V sredo 9. jan. ob 13 je začela težko krvaveti tov. A. M., pri čemer je izgubila večjo količino krvi, da je bilo njeno življenje v nevarnosti. Zdravnik dr. Vujasin Berislav, upravnik Zdravstvene postaje Sodražica, je takoj izvršil transfuzijo krvi, da je bila bolnica sposobna za prevoz v Ljubljano.

Za potrebno skupino krvi sta se javili 2 tovarišici ter vodnik Konjič Ibrahimi iz Ribnice, ki je bil službeno v Sodražici. Čeprav je Konjič že pred enim mesecem dal kri, jo je tudi v tem primeru spet dal, da reši življenje.

Zdravnik, ki je bil prej upravnik zavoda za transfuzijo krvi, je s pomočjo medicinske sestre izvršil vse potrebno, da se je bolnica lahko prepeljala z rešilnim avtom. Njeno stanje se izboljšuje. Zdravstvena postaja bo sedaj uredila vse potrebno, da se uvede kartoteka prostovoljnih dajalcev krvi, da bo v nujnih primerih vedno lahko rešiti življenje. Zdravstvena postaja se je tov. Konjiču zahvalila, in ta primer je vreden splošne pohvale.

I.

Priraditev v Dolenji vasi

Kulturno prosvetno delo je zadnje dni v Dolenji vasi zelo oživelo. V nedeljo, 30. dec. so pionirji skupno z mladinci uprizorili igro »Snežuljica«. Posebna zahvala gre našemu učitelstvu, ki z mladino pridno dela in študira igre skoraj vse večere. Njihov uspeh se je pokazal pri tej igri, saj je imela 8 prizorov in je zahtevala veliko truda in pridnosti, da je tako lepo uspela. Gledalci so bili navdušeni nad izvajanjem in so prizore spremljali z dolgi aplavzi.

Za silvestrov večer pa je MKUD Dolenja vas uprizorilo veseligr

»Poslednji možje«, ki so jo naslednje nedelje ponovili. Čeprav so bili tokrat nekateri igralci oziroma igralke prvič na odru, so skupno z ostalimi lepo zaigrali in jim gre vse priznanje. Posebno priznanje in pohvalo zasluži glavni igralec Kromar Stane, ki je s svojimi dovpti in šalami znal spraviti v smeh vso dvorano, ki je bila obakrat nabito polna gledalcev.

Upamo, da ne bo ostalo samo pri teh prireditvah in da nas bo mladina, Dolenje vasi kmalu presenetila z novo igro, saj jim pridnosti ne manjka.

OR

Delo filatelističnega društva

Malokdo ve, da imamo tudi vneti zbiralci poštne znamke v Kočevju svoje društvo. Kočevsko filatelistično društvo je po svoji marljivosti znano širom Slovenije, znane so pa tudi lepe zbirke znamk, posebno starejših članov. Za uspešno delo v minulim letu je prejelo društvo lepo spominsko diplomu republiške filatelistične zveze Slovenije. Poleg uspehov ima društvo tudi težave, s katerimi se pa borijo tudi ostala filatelistična društva.

Zbiralci znamk širom celega sveta. Zbiralci imajo sedaj tudi »mednarodne« težave. Izostala je mejnarna pošta iz Egipta, Izraela in Madžarske pa tudi iz drugih držav bolj redko doteka kot je bil običaj do sedaj.

Priporočamo, da bi Društvo prijateljev mladine izpeljalo nabiranje znamk vseh vrst v neomejenem številu. Te se bo lahko dobro prodalo in s tem bi imelo Društvo prijateljev mladine skromen, toda stalen dohodek.

A. A.

Seminar RK v Kočevju

Okrajni odbor RK je priredil dne 28. decembra lani enodnevni seminar za voditelje Podmladka v osnovnih šolah in gimnazijah. Že dosedaj so bili Podmladki organizirani na skoraj vseh šolah in začeli okrog 2000 članov. Do sedaj so bili navezani edinele na pomoč učitelstva in so se uveljavili predvsem v zdravstveno higijenskih aktivnih posameznih razredov. Seminarja se je udeležilo 41 učiteljev in učiteljic. Na njem je bila podana analiza dosedanjega dela, iz katere je razvidno, da so nekateri Podmladki sicer delali, vendar pa bi bilo lahko bolje, če bi se v to delo vključili tudi drugi člani vaških in občinskih odborov RK, ker učitelstvo samo zaradi pomanjkanja časa ne more voditi vseh krožkov. Na seminarju so

predelali pravila o organizaciji Podmladka v šolskih in razrednih odborih in krožkih. Za vsak krožek je treba voditelja, zato bi poleg učitelja bile prav primerno za voditeljice tudi dekleta, ki so dovršila tečaj RK za žensko vaško in delavsko mladino. Vzpodbudo in pomoč pa mora podmladkarjem nuditi tudi dom. Starši naj podprejo otroka pri stremljenju za dvig higienskih navad in higijenske ureditve doma ter šolskega okolja.

Na seminarju so predelali načrt za bodoče delo s Podmladki, ki je prirejen za celotno Slovenijo. Pogovorili so se tudi o ustanovitvi Podmladkov na tistih šolah in razredih, kjer do sedaj še niso obstajali.

R. F.

VRSTNE HIŠICE NA RUDNIKU

Projektivno podjetje v Kranju je začelo z izdelavo projektov za gradnjo četverokov in vrstnih hišic, ki jih v tem letu namerava graditi Rudnik rjavega premoga iz Kočevja za svoje delavce in službenice. Rudnik namerava za to gradnjo dobiti sredstva iz republiškega stanovanjskega sklada in iz občinskega sklada za gradnjo stanovanj. Gradili bodo deloma tudi delavci sami, deloma pa stanovanjska zadruga.

TECAJ PRI »ZIDARJU«

23. januarja se bo začel poseben tečaj za izpopolnitev znanja, ki ga na pobudo Društva inženirjev in tehnikov gradbene sekcije prireja gradbeno podjetje »Zidar« za kvalificirane in polkvalificirane zidarje in tesarje. Na teh tečajih bodo lahko sodelovali vsi zidarji in tesarji, ki so zaposleni pri gradbenem podjetju »Zidar«, pri Komunalnem zavodu in pri Kmetijskem gozdarskem posestvu. Namen tečaja je dvigniti znanje delavcev, ker so mnogi pridobili kvalifikacijo v času, ko pogoji za pridobitev te kvalifikacije niso bili dovolj strogi. Oddajanje del po normi in splošna težnja, da se dvigne kvaliteta izdelkov, pa postavlja delavce pred vedno večje zahteve.

Obiskali smo hlev v Livoldu

Tovarišica Galetova nas je peljala v hlev Kmetijske uprave Livold. Tam smo poiskali živinorejca tov. Grabrijana. On nam je povedal vse o hlevu. Livoldski hlev je bil zgrajen v času od 1948 do 1949. V njem je sto krav. Vsaka krava ima svoje ime. Pri krmiljenju pazijo na red in čistočo. Napajajo jih v hlevu, prej pa so hodili na Rinžo. Vse krave so lepe sive barve. Vsaka krava daje po telitvi več kot 10 l mleka, ene celo po 25 l. V hlevu imajo sedaj vodovod. Gnojilne je zelo veliko in skrbno pripravljajo gnoj za naša polja. Poleg hleva je pripravljena črpalka za črpanje gnojnice. V eni minuti priteče po cevi 600 litrov

no plast hlovice, da se prične vrenje; tvori se mlečna kislina. Vsak dan dodajajo kravam in teletom vitaminske pripravke, kostonj in druge snovi za izgradnjo kosti. Mleko pošiljajo v Ljubljano, kjer ugotovijo količino maščob. Na 100 litrov mleka pride okoli 2 do 3 kg maščobe. Hlev je lepo ureden in čist, saj tam živijo telci, ki potrebujejo precej skrbi in čistoče, da se ne okužijo. Vsak telček dobi na dan 6 in pol kg mleka. Nad hlevom imajo seno, slamo in druge dodatke — oljnat tropine in ostanke sladkorne pese, ki pospešujejo mlečnost. Imajo tudi več traktorjev za prevažanje in oranje.

Tovarišu Grabrijanu, živinorejcu iz Livolda, se vsi učenci III. razreda prav toplo zahvalujemo za lepe besede in sprejem.

Poje Tonček, učenec

Pogled na Livold

„Direktor pretepa vajence“

Pod zgornjim naslovom je izšel v zadnjih »Novicah« članek, h kateremu želim dati gotova pojasnila, da bi bila javnost pravilno obveščena.

Predvsem, resnica je, da sem avgusta lanskega leta v velikih razburjenosti, res udaril enega vajenca in se tudi globoko zavedam, da to ni primeren vzgojni ukrep. Vendar, okoliščina, v kateri je do tega prišlo, je tudi specifična, da me je vrgla iz ravnovesja, da bi mogel mirno in brezbrzično sprejeti dejstvo, da vajence dela veliko materialno škodo podjetju in skupnosti.

Zaradi jasnosti stvari bom služaj opisal: vajencu sem dal v delo rezanje bakrenih cevi, pri čemer sem mu pismeno določil tudi mero, po kateri naj reže. On se ni

ravnal po določenem meri, pač pa je rezal po svoji volji in narezal že precej cevi za 10 cm krajše. S tako sanovoljnimi postopkom je oškodoval podjetje in skupnost za okoli 5000 dinarjev, da pa ga v tem nistem preprečil, bi znašala škoda okrog 100.000 din, ker je dobil večjo količino za rezanje.

Pripominjam, da so vajenci v podjetjih, razen izjeme, glede odnos do dela, discipline in starešim, posebno v zadnjih treh letih, postal problem. Pod zaščito zakona, kakor to oni v svoji obrambi zelo radi naglašajo in opravičujejo svoje nepravilne postopke, si marsikaj dovoljujejo. Čisto pravilno je, da so z zakonom zaščiteni, vendar pa ne, da pod zaščito zakona delajo, kar se jim ljubi in za to vprašanje se bo moral zavzeti tako posameznik kot cela družba. To vprašanje je toliko bolj pereče, ker so to naši novi kadri.

Res ne vem, kaj je hotel pisec članka doseči z navedenim člankom, zdi pa se mi, da najmanj cno, kar bi človek od njega pričakoval — dobromamernost. Objaviti stvar, katera sploh ne obstoja več in katera je bila pred petimi meseci ter k temu v svojo zadovo mešati tudi oblastvene organe, kateri so, češ, »že večkrat ugotovili...« a niso nič proti meni ukrepali, prečudno — moj postopek odobraval.

Pisec članka bi po mojem bilo veliko manj zameriti, če bi ga tudi podpisal, tako sem v prepričanju, da pod anonimnostjo prikriva le ono, kar se iz članka da zaključiti: samovoljnega direktorja in zastruševanje vajencev. V resnici pa je to lahko samo tendenca iz čisto zasebnih pobud, diskreditirati moj ugled pred neobveščeno javnostjo. Tendence je toliko bolj otipljiva, ker če bi se hotelo stvar prikazati dobromamerno in v pravi njeni luči, potem bi pisec članka imel resnično kaj pisati, toda veliko več o pozitivnih straneh: skrb za vajence v njihovem dviganju in vzgoji na vseh poljih, pri čemer ni zapostavljena tudi njihova materialna stran. Mirko Južnič

V LIVOLDU BOMO UREDILI ŠOLSKO DREVESNICO

V Livoldu smo se dogovorili, da bomo uredili šolsko drevesnico. O tem smo razpravljali na občnem zboru SZDL in na seji Krajevnega odbora.

Finančno bo podprl to zamisel tudi ObLO Kočevje in tudi ostale vasi, iz katerih hodijo otroci v šolo.

Drevesnica bo obsegala ca. 800 kvadrat. metrov. Zaenkrat smo pogojili 200 kvadrat. metrov vrta.

V glavnem bomo gojili jablane in hruške, ki jih bomo vzgojili iz pečk. Pečke smo že stratificirali. Nekaj enoletnih sejancev bomo kupili v drevesnici države, posestva »Snežnik« v Kočevski reki. Petdeset komadov vegetativnih podlag za pritlikavce pa nam je poslal inštitut za sadjarstvo in vinarstvo iz Maribora.

Namen drevesnice je, da bi pokazali mladini pa tudi ostalim, kako se sadi, cepi in vzgaja sadno drevje. Nabavili smo tudi orodje, ki bo potrebno pri delih v drevesnici.

Grabrijan

TO IN ONO IZ NAŠIH KRAJEV

IZ STAREGA LOGA

Če potuje človek po naših krajih, ne more dobiti okrepčila vse od Dvora, ki je oddaljen od nas 17 km pa tja do Kočevja. Zato so tu pred kratkim odprli gostilno, kjer vsaj ob nedeljah najde človek nekaj razvedrila.

V Starem logu nimamo, razen sedaj gostilne, nobenega prostora, kjer bi se razvedrili. Nujno bi potrebovali kulturno-prosvetni dom, da bi vsaj včasih razveselili ljudi s kakšno igrico. Človek dela od jutra do večera, iz dneva v dan in si včasih reže zabeli kakšne spremembe. Potreba po kulturnem domu se pokaže zlasti v zimskem času.

S težavo smo dobili prostor za gostilno, kjer se vsaj včasih zberemo in pokrepčamo, pa so nas že »potolazili«, da bomo tudi to kmalu izgubili.

Vaščani

ZAHVALA OTROK

Letos se je dedek Mraz spomnil tudi na otroke v Starem logu. Že dalj časa so se otroci in odrasli veselili prihoda dedka Mraza, ki nas je obiskal 30. decembra popoldne. Pričakali pa ga niso samo otroci, ampak vsi vaščani. Dedek Mraz je bogato obdaril predvsem šolarje, pa tudi na malčke ni pozabil. V čast njegovega prihoda je šolska mladina pripravila lep sprejem s pestrim programom. Tudi naši palčki so veselo zaplesali.

Za vso organizacijo se zahvalujemo poštovni učiteljici tov. Nežki Ogrincovi, za denarno pomoč pa Sindikalnemu svetu v Ko-

čevju in vsem ostalim, ki so pomagali, da je proslava tako lepo uspela.

NA TRAVI

Kakor vsako leto, tako so tudi letos pripeljale matere iz Srednje vasi. Pungerta, Podplanine in Črna potaka svoje malčke v šolo na Travi, kamor je prišel v spremstvu snežink in palčkov tudi dedek Mraz. Malčki so se Dedka in pa snežink, ki so lepo plesale, močno razveselili. Posebno všeč so jim bili mali palčki, ki so na saneh pripeljali darila, da jih je dedek Mraz razdelil. Pred obdarovanjem se je dedek Mraz opravičeval, da je v letošnjem letu bolj skromen z darili, ker sam ni imel dovolj denarja. Upa, da bo v prihodnjih letih bogatejši. Vsak šolski otrok se je za tri zvezke, svinčnik, tri pereša in nekaj slaščic Dedku prav lepo zahvalil. Tudi predšolski otroci so Dedku za prejete slaščice hvaležni.

Ferdo

VRNJENA DENARNICA

Pred dnevi je Zgonc Karol iz Rup pri Robu na poti proti domu izgubil denarnico z večjo vsoto denarja in vrednostnimi papirji. Bil je že v strahu, da denarja ne bo več dobil. Čez nekaj dni pa se je pri njem oglasila 70 let stara Klančar Marija doma iz Vrha pri Robu. Ko je Klančarjeva ugotovila, da je izgubil denar in Zgončeva last, mu ga je izročila. Zgonc ji je dal za njeno poštenost primerno nagrado. To je vsekakor lep primer poštenosti med kmečkim prebivalstvom in zasluži javno priznanje.

DOMAČA POVEST

37

Vojska, ki je prišla s Kranjskega v Celje, prežene kmalu Vitovčeve čete in jesenske večera jezditelj Marko Kozjak proti domu, za njim krdelece veselih hlapcev a brez dveh, ki sta ostala v tujih zemljah. Konji so utrujeno kimali po slabem potu.

Gospodu bi bral veselje na obrazu, ko je zagledal hribece, kjer mu je stalo domovje, kjer je menil sina objeti.

38

Veselo zatrobi vratar, stari hišni družabnik, v rog, ko zagleda ljubega gospodarja. Družina vsa vkup vre, tudi Peter prišepa. Marku se je čudno zdelo, da sina ni med njimi, ko brat žalostno pristopi in mu razodene, kaj se je zgodilo tačas, ko se je on pri Celju vojeval. Kot blisk z jasnega zaleda je Marka žalostna novica o ugrabitvi Jurija.

39

Peter je vneto tolažil Marka, vendar so se le-tega vse tolažbe slabo prijele, morda tem bolj, ker so prihajale iz hinavskega srca. Sam je bil sedaj na tem svetu, otroka ni imel več in vse tolažbe mu ga niso mogle nadomestiti. Kdor bi ga videl, kako so mu debele solze tekle po gosti bradi na junaške prsi, ta bi se bil moral z njim jokati.

40

Marku ni bil svet več pogodu. Prepusti Petru vse svoje premoženje, le to si izgovori, da dobi, ako se najde, vse nazaj njegov sin Jurij.

Kmalu potem se Marko preseli v kloster, obleče belo meniško kuto namesto jeklene vojne oprave in bil je eden menihov v Stični.

Petru se je torej vse po volji izteklo, kakor si je želel in pričakoval.